

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 28/7/2011

Θέμα: Τρία χρόνια στα αζήτητα η μελέτη για τον κρητικό αμπελώνα

Ο αμπελώνας της Κρήτης βρίσκεται στην κρισιμότερη φάση του. Έχει ιστορία πάνω από 4.000 χρόνια όπως δείχνουν οι Μινωικοί ληνοί και σειρά άλλων στοιχείων. Η ανακοίνωση του τμήματος αρχαιομετρίας του Δημόκριτου, ότι σε ομάδα αγγείων εντοπίστηκαν υπολείμματα κρασιού επιβεβαίωσε τις απόψεις των αρχαιολόγων για εξαγωγές κρασιού από το λιμάνι του Κομμού της 2ης και 3ης χιλιετίας π.Χ.

Ιδιαίτερα την Ρωμαϊκή περίοδο η αμπελουργία άνθισε όπως αυτό φαίνεται από τα εργαστήρια παραγωγής Κρητικών αμφορέων αλλά και την εξαγωγή των αμφορέων αυτών σε όλη τη Μεσόγειο (από την Πάφο ως τη Καρχηδόνα και από την Λυών και το Στρασβούργο ως τα λιμάνια του Εύξεινου πόντου). Επίσης οι εκατοντάδες λαξευτοί ή κτιστοί ληνοί είναι αδιάψευστοι μάρτυρες αυτής της αλήθειας.

Στη Βυζαντινή εποχή που ακολούθησε λόγω και των συμβολισμών του οίνου για τον Χριστιανισμό η αμπελουργία διατηρήθηκε. Είναι χαρακτηριστική η αναφορά του Πτωχοπρόδρομου για τον «Κρητικό αθήριν».

Στην Ευρώπη του σήμερα οι εξελίξεις στην αμπελουργία είναι πλέον ραγδαίες. Σύμφωνα με την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου:

«Ο κλάδος του οίνου στην ΕΕ αποτελεί οικονομική δραστηριότητα ζωτικής σημασίας, με περισσότερα από 1,5 εκατομμύρια εκμεταλλεύσεις, που χρησιμοποιούν 3,4 εκατομμύρια εκτάρια (2% των γεωργικών εκτάσεων της ΕΕ των 25). Το 2004 η οινοπαραγωγή αντιπροσώπευε το 5,4% του γεωργικού εισοδήματος. Η οινοπαραγωγή αντιπροσωπεύει περίπου το 10% της αξίας της γεωργικής παραγωγής σε Γαλλία, Ιταλία, Αυστρία, Πορτογαλία, Λουξεμβούργο και Σλοβενία και ελαφρώς μικρότερο ποσοστό στην Ισπανία».

Η επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σημειώνει παρακάτω:

«Από το 1996, ο όγκος των εισαγωγών οίνου στην ΕΕ των 25 αυξάνεται με ρυθμό 10% ετησίως, φθάνοντας τα 11,8 εκατομ. εκατόλιτρα το 2005. Οι καλούμενοι οίνοι του «Νέου Κόσμου» έχουν κατακτήσει σημαντικό μερίδιο της αγοράς που προηγουμένως κατείχαν οι ευρωπαϊκοί οίνοι. Η ποσότητα των οίνων που εξήχθησαν από την Κοινότητα σημειώνει αύξηση από το 1996 αλλά με πολύ βραδύτερο ρυθμό έναντι των εισαγωγών, ανερχόμενη σε 13,2 εκατομ. εκατόλιτρα το 2005. Συνολικά, η ΕΕ παραμένει καθαρός εξαγωγέας οίνων».

Η Ισπανία γιατί άραγε τριπλασίασε τις εξαγωγές της στα 15 αυτά χρόνια; Γιατί από το 1990 και μετά έχει ανοδική πορεία; Αν λάβουμε υπ' όψη μας πως η ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση πραγματοποιήθηκε και άρχισαν οι εκταμιεύσεις κοινοτικών πόρων γύρω στο 1985, τότε γίνεται σαφές πως μια από τις αιτίες που είχαν αυτήν την εξέλιξη είναι η σωστή χρήση των κονδυλίων αυτών μαζί βέβαια με τον συνολικό σχεδιασμό του τομέα.

Ωστόσο τα τελευταία χρόνια, έχουν γίνει αρκετές μελέτες με προτάσεις όπως «Η αμπελουργία στην Κρήτη» από την Περιφέρεια και το ΓΕΩΤΕΕ/π. Κρήτης, η «Μελέτη αναμπέλωσης Κρητικού αμπελώνα» από την Ν/Α Ηρακλείου. Στις παραπάνω μελέτες αξίζει να προστεθεί και η φωνή απόγνωσης του γνώστη του χώρου γεωπόνου Βαγγέλη Βαρδάκη με την «Αναγέννηση των αμπελιών της Κρήτης».

Στην τελευταία προσπάθεια είχε ανατεθεί από το Υπουργείο στο ΤΕΙ Κρήτης μια νέα μελέτη. Η σπουδαιότητα της μελέτης αυτής όπως είχε ανακοινωθεί το καλοκαίρι του 2009, έγκειται στο γεγονός ότι αυτή θα αποτελούσε τη βάση για να εφαρμοστεί μια σειρά από μέτρα, ώστε να μπορέσουν οι αμπελουργοί να βγουν από το αδιέξοδο στο οποίο έχουν περιέλθει.

Με βάση την πρόταση που είχαν καταθέσει οι επιστήμονες τόνιζαν ότι η αναγέννηση της αμπελουργίας θα έρθει μέσα από μια γενναία αναμπέλωση. Συγκεκριμένα πρότειναν ότι στις ενότητες στις οποίες έχουν χωρίσει το Νομό Ηρακλείου, ανάλογα με τις συνθήκες και το γεωγραφικό ανάγλυφο κάθε περιοχής, θα πρέπει να εφαρμοστούν και διαφορετικές μέθοδοι για την αναβάθμιση της αμπελουργίας.

Παρόλα αυτά, δύο χρόνια μετά δεν έχει γίνει τίποτα απολύτως, με οδυνηρή συνέπεια οι αγρότες να εγκαταλείπουν τους αμπελώνες και να παρατηρείται πλέον το θλιβερό φαινόμενο τεράστιες εκτάσεις να παραμένουν ακαλλιέργητες. Ταυτόχρονα, αρκετοί αμπελουργοί που αγωνιούν να διατηρήσουν παραγωγικές τις καλλιέργειές τους, υφίστανται τεράστιες καταστροφές από τον περονόσπορο.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΕΡΩΤΑΤΑΙ Ο ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

1. Ποιοι οι λόγοι καθυστέρησης εφαρμογής της μελέτης από το Υπουργείο;
2. Προτίθεται το Υπουργείο όπως προβεί σε άμεσες ενέργειες ώστε να τεθεί σε εφαρμογή η μελέτη του ΤΕΙ Κρήτης για την διάσωση του κρητικού αμπελώνα και αν, ναι, ποιο το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης;
3. Ποιος είναι ο κεντρικός σχεδιασμός του Υπουργείου για την αναμπέλωση στους νομούς της Κρήτης;

**Ο ερωτών Βουλευτής
Λευτέρης Αυγενάκης**

**Βουλευτής ν. Ηρακλείου
Δημοκρατική Συμμαχία**